

Het dedicated schakeljaar

Na de coschappen
direct in opleiding

Het laatste jaar van de coschappen besteden aan de specialisatie van je voorkeur en daarna direct in opleiding: het lijkt onmogelijk, maar dat is het zeker niet. Maak kennis met de plannen voor het 'dedicated schakeljaar'. **Sanne Wubbels en Kasper Overbeek**

De opleiding tot medisch specialist duurt lang en kost gemiddeld 140.500 euro.¹ Al jaren zijn er plannen om de basisopleiding en de vervolgopleiding beter op elkaar te laten aansluiten, zodat het totale traject korter en goedkoper wordt. In het regeerakkoord van het huidige kabinet is bepaald dat er in totaal 270 miljoen euro bezuinigd moet worden – dat is meer dan een derde van het totale budget voor de opleidingen tot medisch specialist.^{2,3} Het schakeljaar moet uiteindelijk een besparing opleveren, doordat de opleiding tot medisch specialist wordt ingekort. De huisartsopleiding vormt hierop overigens een uitzondering, omdat deze opleiding volgens Europese richtlijnen al de minimale duur heeft. Nu is het schakeljaar nog in een pilotfase, maar uiteindelijk is het de bedoeling dat een groot deel van de specialisten via deze weg in de opleiding komt. Bij goede ervaringen met de pilots wordt het aantal plekken voor een schakeljaar stapsgewijs per jaar opgehoogd.

Verworven competenties

Het schakeljaar is een opleidingsprogramma dat je volgt binnen één specialisme tijdens het laatste jaar van je studie. Studenten kunnen in het vijfde jaar solliciteren voor het specialisme van hun voorkeur, waarna zij het zesde jaar binnen dit specialisme kunnen invullen. De exacte invulling van het schakeljaar is nog onbekend en hangt af van het specialisme. De opleiders maken een plan om de coassistent in het schakeljaar zo veel moge-

de inhoud van het schakeljaar in de toekomst nog kan veranderen.

Pilot

In Rotterdam en Nijmegen zijn de pilots met het schakeljaar inmiddels van start gegaan. In de sollicitatierondes van november bemachtigden in totaal tachtig studenten een plek bij hun favoriete specialisme. Vanaf april 2014 beginnen zij aan hun schakeljaar. Sander Wout, coassistent in Nijmegen, is aangenomen voor het schakeljaar anesthesiologie, spoedeisende hulp en intensive care. Hij en zijn collega-student zijn al verzekerd van een opleidingsplek in 2015: 'Ik wil specialiseren in de anesthesiologie. Ik heb nog geen coschap anesthesiologie gedaan, want dat zit niet in de reguliere coschappen. Maar ik heb me georiënteerd op dit vakgebied door een paar keer mee te lopen met mijn schoonvader, die anesthesioloog is. Daarna wist ik dat anesthesiologie hét specialisme is voor mij.' Ook Rob van Vliet start met het schakeljaar in Nijmegen – in juni begint hij in de chirurgie: 'Ik vond het coschap erg leuk en de sfeer op de afdeling sprak me aan. Daarna ben ik een tijdje onderzoek gaan doen bij kinderchirurgie. Toen ik kon solliciteren voor het schakeljaar, twijfelde ik geen moment.' Nijmegen en Rotterdam zijn tot nu toe de enige faculteiten die een pilot hebben opgezet. Of andere faculteiten ook met de plannen voor het schakeljaar gaan starten, is nog onduidelijk.

Toekomst

Voor de geselecteerde studenten zitten er veel voordelen aan het schakeljaar: je kunt snel in opleiding komen, je leert gericht competenties binnen het vakgebied van je voorkeur en je kunt de opleiding tot specialist met maximaal een half jaar inkorten. Voor studenten die nog niet weten welk specialisme hun voorkeur heeft, of die eerst een aantal jaar op een andere manier willen invullen, is het dedicated schakeljaar wellicht minder voordelig. Als zij gaan solliciteren, is al een deel van de opleidingsplekken gevuld met studenten uit het schakeljaar. Het KNMG Studentenplatform volgt de ontwikkelingen rondom het dedicated schakeljaar op de voet en vindt dat er op dit moment nog te weinig bekend is over de inhoud van het schakeljaar en over de mogelijke consequenties voor beroepsoriëntatie en kansen op opleidingsplekken. Omdat veel studenten hier vragen over hebben, vindt het platform het belangrijk dat er snel meer duidelijkheid komt over de invulling van het schakeljaar. Daarnaast is goede voorlichting en begeleiding vanuit de deelnemende faculteiten essentieel. Hierdoor kunnen studenten een weloverwogen beslissing nemen om al dan niet deel te nemen aan het dedicated schakeljaar. Sander Wout: 'De exacte invulling van het schakeljaar is ook voor mij nog niet helemaal duidelijk. In die zin is het wel een sprong in het diepe, maar ik ben blij met deze kans en wil er helemaal voor gaan.'

De voetnoten vind je op artsinspe.nl

'Het is nog wel een sprong in het diepe'

lijk competenties te leren die normaal gesproken in het eerste jaar van de opleiding tot medisch specialist geleerd worden. Vanwege deze eerder verworven competenties (EVC's) kan de vervolgopleiding met maximaal zes maanden worden ingekort. Deze inkorting kun je niet alleen bemachtigen door in het schakeljaar EVC's te bemachtigen; ook tijdens een jaar op een afdeling als arts niet in opleiding tot specialist (anios) kun je EVC's verdienen, en op sommige faculteiten kan dit ook in een regulier laatste jaar. Een belangrijk verschil met het reguliere laatste jaar is dat de kans om direct na het schakeljaar in opleiding te komen reëel is: minimaal een op de drie coassistenten kan na het schakeljaar direct instromen. De pilots zullen landelijk geëvalueerd worden door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra (NFU), waarna

Referenties

1. Berden B, Groenewegen N, van Baalen M, Bosman P. Beter zicht op opleidingskosten. Medisch Contact 2012; 48: 2735-7.
2. Regeerakkoord – Bruggen slaan. VVD-PvdA, 29 oktober 2012.
3. Orde van Medisch Specialisten. Jaarverslag 2012, p. 14.